

Udkast til referat

Udsendt 18. sept. 2018

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 11. september 2018

Mødested: Restaurant Kammerslusen, Bjerrumvej 30, 6760 Ribe

Mødet fandt sted fra kl. **14.00 til 17.30.**

Deltagere:

Formand	Janne Jørgensen Liburd	
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge	
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen	Afbud
Fanø Kommune	Marius Nielsen	Afbud
Tønder Kommune	Bo Jessen	Afbud
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen	
Friluftsrådet	Hanne Voetmann	
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde	Afbud
Digelagene	Kjeld Andreasen	
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen	
Landbrug & Fødevarer	Mikael Nørby-Lassen	
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen	
Nationalparkrådet	Svend Tougaard	
Nationalparkrådet	Anne Marie Overgaard	
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfjeld (Referent)	

Punkter på dagsordenen:

1. **Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt**

Janne Liburd byder velkommen og det besluttet, om dagsordenen kan godkendes.

Referat:

Janne Liburd bød velkommen og orienterede om afbud. Punkt 9 (Vadehavets Formidler Forums varetagelse af opgaver) blev af hensyn til budgetpunktet flyttet frem som punkt 5 og dagsordenen blev herefter godkendt.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Dagsordenen godkendes.*

Beslutning:

Dagsordenen blev godkendt med ændring af punkt 9 til punkt 5.

2. **Status for projekter – Orienterings- og Beslutningspunkt**

Herunder særlig fokus på:

- Mandø-projektet
- Prowad Link
- Porte, Infosteder, Ruter og Stier
- Verdensarv Vadehavet – event for 10 og 5 års fødselsdag juni 2019

Sagsfremstilling på orienteringspunkter:

Mandø

Mandøprojektet består af udviklingselementerne:

- 1) Forbedring af naturen via jordopkøb, jordfordeling og ændret hydrologi
- 2) Forskønnelse af Mandø By og bedre digital infrastruktur
- 3) Bæredygtig udvikling af Mandøs turisme- og erhverv især via formidling af Mandøs natur, kultur og oplevelsestilbud.

Nationalpark Vadehavets bestyrelse har tidligere godkendt en økonomisk ramme for arbejdet med Mandø. Der er investeret tæt på 18 mio. kr. i naturforbedringen, ligesom der er anlagt nyt fiber til Internet og en byforskønnelse på 1,4 mio. kr. er igangsat. Den bæredygtige udvikling af Mandøs turisme og erhverv skal nu i gang med etablering af velkomststed (info-sted), formidlingspunkter og trykt / digital kommunikation og formidling. Initiativet indgår i Porte, Infosteder, Ruter og stier, hvor der er taget hul på fundraising.

Prowad Link

Prowad Link projektet blev godkendt i juni. Samtidig meldte to norske partnere fra, da den norske stat alligevel ikke ville medfinansiere. Vist nok ikke set før. Projektet kører nu og Anne fra sekretariatet bliver vores projekt-

leder for hele projektet, og med NPV som ansvarlig for arbejdsplan 6 (WP6), som er en konkret del af projektet med udvikling af bæredygtige turforslag i naturen, kulturen, food-oplevelser, et feasibilitystudie for rute rundt om Nordsøen med fokus på beskyttede naturområder mv. Projektet løber frem til 2021 og startes med en workshop ultimo september.

Sagsfremstilling på beslutningspunkter:

Porte, Infosteder, Ruter og Stier

Projekt Porte, Infosteder, Ruter og Stier indgik i første version af nationalparkplanen (2013-2018) og er et centralt aktiv i planen for 2019-2025. Der er arbejdet i Nationalpark Vadehavets råd på workshops i 2017, ligesom bestyrelsen har drøftet projektet. Det har været behandlet i Strategiforum for Vadehavet som Verdensarv. Rådet udarbejdede forslag til 5-7 porte, der opfylder de besluttede kriterier, og en liste med forslag til mere end 30 infosteder i de fire kommuner. Prisen for anlæg af alle porte og infosteder er så høj, givetvis +500 mio. kr. alt inklusivt, at der må prioriteres. Vedlagte projektbeskrivelse viser de infosteder, som sekretariatet anbefaler etableres i første fase ud fra betragtninger om den lokale parathed, det enkelte infosteds projektmodenhed, økonomi og sekretariatets egne og andres ressourcer. Flere faser vil følge. Der er afholdt møder med centrale fonde og der spores parathed til at indlede et samarbejde, som skal formulere en samlet projektbeskrivelse og ansøgning for første fase. Sekretariatet beder om opbakning til at gå videre.

Verdensarv Vadehavet – event for 10 og 5 års fødselsdag juni 2019

Wadden Sea Board har bedt Det Centrale Vadehavssekretariat om et forslag til en event i juni 2019 til at fejre udnævnelsen til Verdensarv. Hollandske og tyske partnere har sagt ja til at deltage i en event, hvor skolebørn cykler gennem de tre lande. Hver klasse får en strækning de skal cykle og (vist nok) en fakkeltag til at bringe med sig. Nationalpark Vadehavet har meddelt de andre danske partnere, at det er en ok event som vi er positive overfor, men at nationalparken ikke har penge til at understøtte eventen. Det må andre finansiere.

Resumé

Der er følgende orienteringspunkter:

- Prowad Link
- Mandø

Der er følgende beslutningspunkter:

- Porte, Infosteder, Stier og Ruter
- Verdensarv Vadehavet – event for 10 og 5 års fødselsdag juni 2019

Referat:

Mandø:

Janne Liburd orienterede om, at der er stor aktivitet på Mandø. Hun, Peter Saabye Simonsen og John Frikke havde været på Mandø sammen med Den Danske Naturfond, for at vise Mandø frem og fortælle om projektet.

Prowad Link:

Janne Liburd fortalte, at Interreg Vb Prowad Link projektansøgningen endelig var blevet godkendt i juni og at projektleder for nationalparkens del af projektet er Anne Husum Marboe.

Porte, Infosteder, Stier og Ruter:

I forhold til porte, havde Marius Nielsen sendt en kommentar forud for mødet, om at han gerne så en port på Fanø.

Peter Saabye Simonsen præciserede, at projektbeskrivelsen var et udkast og et oplæg til bestyrelsen, som skulle danne grundlag for dagens beslutning samt bruges i forbindelse med fondsansøgninger samt som fælles papir for kommunerne, NST, VFF og lokale aktører.

Britt Schak Hansen bad om, at formuleringen omkring jobskabelse på side 4 ændres, så den er lig formuleringen på side 7.

Bestyrelsen opfordrede til, at man samarbejder med igangværende projekter og ruter, som eksempelvis cykelrute 1 samt Tøndermarskinitiativet. Herunder at der bør være skiltning hvor cykelrute 1 krydser grænsen til/fra Tyskland.

Verdensarv Vadehavet – event for 10 og 5 års fødselsdag juni 2019:

Janne Liburd beskrev fejringen af verdensarvsudnævnelser og bad bestyrelsen beslutte, hvordan de ønsker at nationalparken tager del i fejringen, både økonomisk og mandskabsmæssigt.

Svend Tougaard bakkede op om eventen, såfremt den ikke belaster nationalparken økonomisk. Svend Tougaard gjorde i øvrigt opmærksom på, at det ikke, som der står i dagsordenen, hedder Det Centrale Vadehavssekretariat, men Det Fælles Vadehavssekretariat.

Preben Friis-Hauge nævnte, at Miljøstyrelsen er afventende i forhold til om de ønsker at bidrage og at kommunerne afventer udspillet fra Miljøstyrelsen.

Bestyrelsen drøftede muligheden for at inddrage VFFs formidlingskonsulent i forbindelse med at finde skoleklasser, som kan indgå i eventen, og Kommunerne Vadehavssekretariat som koordinator i forhold til planlægning og afvikling af eventen.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter, at sekretariatet arbejder videre med projektet og de heri nævnte infosteder og fondsfinansiering sammen med Vadehavskommunerne, lokale beboergrupper, Strategiforum m.fl. samt holder bestyrelsen orienteret om det videre projektforsløb.*
- *Bestyrelsen beslutter, at Nationalpark Vadehavet ikke kan bidrage økonomisk til eventen i juni 2019, men muligvis kan afsætte timer til at*

kontakte skoler som kan indgå, og derefter overlader projektstyringen til f.eks. Vadehavssekretariatet, og at andre motiveres hertil.

Beslutning:

- *Bestyrelsen bad nationalparken arbejde videre med projektbeskrivelsen og de heri nævnte infosteder og fondsfinansiering sammen med Vadehavskommunerne, lokale beboergrupper, Strategiforum m.fl.*
- *Bestyrelsen besluttede, at Nationalpark Vadehavet ikke kan bidrage til finansiere eventen i juni 2019, og at andre motiveres hertil, eksempelvis Kommunernes Vadehavssekretariat, men at nationalparksekretariatet – VFF-formidlingskonsulenten – eventuelt kan identificere skoleklasser der kan indgå i eventafviklingen.*

3. Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet - Beslutningspunkt

På bestyrelsesmødet den 7. maj 2018 blev det besluttet, at Rådet orienteres om de indkomne kommentarer til nationalparkplanen og at Rådet forholder sig til kommentarerne og giver deres vurdering til bestyrelsen. Dernæst, at Rådet i lighed med for fire år siden laver en selvevaluering/vurdering af den forgangne periode 2014-2018.

Resumé

Bestyrelsen beder rådet arbejde med kommentarer til nationalparkplanen og laver en selvevaluering /vurdering.

Referat:

Janne Liburd takkede Svend Tougaard, Anne Marie Overgaard og rådet for de konstruktive input til planen de havde givet.

Svend Tougaard orienterede om, at rådet havde haft møde den 5. september, hvor rådet havde drøftet de fremkomne forslag og bemærkninger til høringen og gennemgik hovedpunkterne:

Høringsfasen var blevet gennemført med stor respekt for høringssvar og forslag og der var stor tilfredshed med måden det var gjort på. Rådet opfordrede til, at der kvitteres for alle 22 forslag, dog bliver forslagsgivernes navne ikke nævnt grundet persondataloven.

Rådet anbefalede, at forslagene indgår i et idékatalog, som kan bruges lokalt, såfremt forslagene ikke kommer til at indgå i planen.

Svend Tougaard orienterede om, at Inger Lauridsen er blevet erstattet af Johanne Ludvigsen i rådet, og at Mette Nielsen er valgt som ny repræsentant for rådet i partnerudvalget i stedet for Inger Lauridsen.

Svend Tougaard forklarede, at rådet havde lavet en selvevaluering for de sidste 4 år, hvor konklusionen er, at rådet værdsætter det gode samarbejde med bestyrelsen og den gode stemning og dialog i rådet. Han foreslog, at

der laves en sammenskrivning af kommentarerne og en kortfattet skriftlig evaluering af rådets samarbejde i indeværende periode.

Janne Liburd spurgte om rådets medlemmer ønsker genudpegning og om de ønsker at ændre på rådets sammensætning.

Svend Tougaard orienterede om, at ca. 1/3 af rådet har siddet i fire år og frygtede en eventuel reduktion af rådets medlemmer. Rådet var enige i, at de 31 medlemmer er en styrke, da de er spredt geografisk og fagligt.

Bestyrelsen havde en generel drøftelse af rådets sammensætning, som umiddelbart vurderes at være passende. Drøftelsen genoptages på bestyrelsesmødet i december, hvor det besluttet om der skal ændres i antal og sammensætning af rådet.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Rådet den 5. september orienteres om de indkomne kommentarer til nationalparkplanen og laver en selvevaluering/vurdering.*

Beslutning:

- Rådet den 5. september orienteres om de indkomne kommentarer til nationalparkplanen og laver en selvevaluering/vurdering, hvilket de allerede havde gjort. Denne sammenskrives af Svend Tougaard.
- Bestyrelsen afgør rådets sammensætning på mødet i december.

4. Nyt fra bestyrelse og sekretariat – Orienteringspunkt

Kort orientering fra bestyrelse og sekretariat, herunder deltagelse i møder samt presseomtale.

Orientering om:

- Status på Det Trilaterale Samarbejde v / Janne Liburd
- Status på Innoageing v/Janne Liburd
- Status på partnerprogrammet v/Hanne Voetmann
- Status på kunstudvalget v/Marco Brodde
- Status på græsning v/Kjeld Andreasen
- Status på Nationalparkskibet v/Svend Tougaard
- Status på prædation v/HC Fuglsang
- Status på løsning af afvanding ved Kongeåen v/Lars Brinch Thygesen
- Status på Nationalparkernes mulighed for at yde tilskud/støtte/kompensere landbrugere i forbindelse med naturgenopretning / forbedring v/Peter Saabye Simonsen.

Referat:

Status på Det Trilaterale Samarbejde v / Janne Liburd:

Der blev underskrevet en ny ministerdeklaration i Leeuwarden i maj, Miljø-

og Fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen, som var ny-udpeget minister, deltog. Janne havde overfor ministeren påpeget, at vi er den største og eneste internationale nationalpark i Danmark, at vi har god og velfungerende bestyrelse med et passende antal bestyrelsesmedlemmer og havde i øvrigt inviteret ham til at besøge Nationalpark Vadehavet. Jakob Ellemann-Jensen forventer at besøge nationalparken den 8. april 2019.

Formandsskabet i Wadden Sea Board ligger nu hos Tyskland og den nye formand er Frau Professorin Karin Lochte (<http://www.waddensea-secretariat.org/trilateral-cooperation/organisational-structure>). Næste møde afholdes den 12. og 13. november i København.

På det seneste Wadden Sea Board møde blev en trilateral verdensarvsfond drøftet, en tanke som Danmark ikke bakker op om. Peter Saabye Simonsen nævnte, at det tyske formandskab de næste fire år har fokus på Single Integrated Management Plan, en samlet plan for benyttelse og beskyttelse, hvilket de i øvrigt har finansieret en folder omkring.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at der netop var fejret 40 års jubilæum for det trilaterale samarbejde.

Status på Innoageing v/Janne Liburd:

Janne Liburd fortalte, at turene med ensomme ældre mænd var afsluttet med klare konklusioner. De fik bedre fysik, men var fortsat ensomme. Innoageing projektet går ind i fase 2 og projektet vil bede de fire kommuner om at komme med forslag til hvordan projektet kan fortsætte – med Vadehavet som omdrejningspunkt.

Britt Schak Hansen spurgte, om man har haft kontakt med Ældresagen, ældrerådene eller pensionistforeninger og foreslog også en kontakt til frivilligcentret. Lars Brinch Thygesen foreslog at man også tager kontakt til naturforeningerne, som kan spille ind med at aktivere og engagere til gensidig gavn og glæde.

Status på partnerprogrammet v/Hanne Voetmann:

Hanne Voetmann forklarede, at der er 158 partnere og at der er kursus for 20 nye partnere den 20. oktober.

Ambassadørdagen den 20. juni havde været en succes og Inger Lauridsen havde brilleret med fortællinger. Det næste arrangement for ambassadører skal formentlig foregå på Vadehavscentret. Hanne Voetmann fortalte, at det kommende Partnerudvalgsmøde skal afholdes hos en partner samt en kommende partner, hvor de vil fokusere på hvordan man får flere fødevarerproducenter med i partnerprogrammet. Hanne Voetmann takkede på vegne af partnerudvalget Inger Lauridsen, hvis positive indstilling havde været værdsat.

Svend Tougaard huskede bestyrelsen på, at man skal huske at nævne rådets medlemmer overfor partnerne, så rådsmedlemmerne bliver fremhævet og brugt.

Status på kunstudvalget v/Peter Saabye Simonsen i Marco Broddes fravær:

Peter Saabye Simonsen fortalte, at der er lavet et første projektudkast til projektet 'Kunst, Kultur og Kobbersnepper', som er til gennemsyn hos Region Syddanmark.

Han nævnte desuden, at Region Syddanmark ikke har rådighed over vækstfremmemidlerne fremover, hvilket kan medføre, at der bliver færre midler at søge til erhverv, turisme, udvikling mv. Preben Friis Hauge supplerede med, at uddannelses- og kulturmidler nok bliver i regionerne.

Status på græsning v/Kjeld Andreasen:

Kjeld Andreasen orienterede om, at det drøftes om foreningen skal fortsætte med dens virke, da der for tiden er en stor debat om CO2 udslip, men man er enige om at fortsætte. Foreningen kører, på trods af manglende midler og med hårdt arbejde. Kjeld Andreasen opfordrede bestyrelsen til at melde ud, hvis de har kendskab til hvor man kan søge midler.

Lars Brinch Thygesen foreslog, at man kan søge i Den Danske Naturfond, næste ansøgningsrunde er formentlig i 2019.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at fortsættelsen af Operation Engsnarre muligvis ikke kan fortsætte, da en enkelt lodsejer har ønsket at trække sin jord ud af projektet og har igangsat en proces, som kan ende juridisk og spænde ben for alle andre lodsejere. Man forsøger desuden at finde nye græsnings- og hydrologiprojekter i Varde Kommune.

Kjeld Andresen opfordrede til, at man samarbejder med græsningsforeningen. Erfaringer viser, at hvis man dyrker jorden på den rigtige måde, er der ikke så stort et CO2 udslip.

Status på Nationalparkskipet v/Svend Tougaard:

Svend Tougaard orienterede om, at udstillingen på skibet, som bestyrelsen havde set forud for mødet, var et godt udgangspunkt for formidlingen. Han fortalte, at det blev positivt modtaget, at vi kommer ud til befolkningen med skibet, i stedet for at de skal besøge et center. Skibet har været i Ho, på Fanø, til Maritim Dag i Ribe, i Esbjerg og i Varde til Varde Å Dag. Der havde været 15 sejlads og der havde i alt været 850 besøgende på skibet i forbindelse med arrangementerne. Desværre var sejladsen med Københavns Universitet blevet aflyst og det vides ikke hvornår de ønsker at bruge skibet.

Status på prædation v/HC Fuglsang:

HC Fuglsang kunne orientere om, at John Frikke og Mads Flinterup fra Danmarks Jægerforbund er ved at lave en 3-årig projektbeskrivelse som udgangspunkt for fortsættelse af projektet. Projektet er en vigtig opgave, da især mårhunden er blevet et stort problem. Der var 1264 døde mårhunde i 2017, de 1030 blev skudt eller fanget, og antallet af mårhunde eksploderer. Alle jægere bør tage del i opgaven med at nedbringe antallet af mårhunde. HC Fuglsang nævnte også, at der mangler fremdrift og efterlyste opdateringer fra de to førnævnte.

Preben Friis-Hauge fortalte, at man i Varde havde nedlagt 100 mårhunde. Ulrik Lorenzen forklarede, at interessen for mårhunden stiger i takt med antallet, hvilket er held i uheld. Den næste udfordring er, at Miljøstyrelsen varsler med en ny indsatsplan som også indeholder vaskebjørne og mink.

Det er hjælp til selvhjælp at regulere prædatorer og man vil opfordre til medansvarlighed blandt jægerne.

Peter Saabye Simonsen kunne fortælle, at der har været møde med Aarhus Universitet med forskere der arbejder med adaptiv forvaltning, som muligvis ønsker at indgå i et samarbejde omkring prædation f.eks. med en phd. HC Fuglsang skal til Danmarks Jægerforbunds årlige nationalparkmøde i uge 37 og håber på mere fremdrift i projektet.

Status på løsning af afvanding ved Kongeåen v/Lars Brinch Thygesen:

Lars Brinch Thygesen orienterede om, det er ikke mængden, men koncentrationen af vand – de store regnskyl - der udgør et problem. Der er store oversvømmelser, som tidligere især gik udover Gredstedbro, men som nu pga. den nye passage ved Jedsted især og ganske naturligt går ud over de lavest liggende jorder ved den yderste del af Kongeåen.

Lars Brinch Thygesen forklarede problemstillingen omkring Kongeåen og historien om regulering og udretning af Kongeåen, dyrkning af jorden i omdrift og de problemer det medfører, blandt andet hvis slusen sander til, hvilket vil udgøre et sikkerhedsproblem. Der er mange hensyn at tage. Der er ingen nemme løsninger på problemet, men måske kan man genslynge Kongeåen og lave naturområder, tænke multifunktionel jordfordeling ind i løsningen. Det er en meget følelsesladet diskussion, som Lars Brinch Thygesen bad bestyrelsen tage op i fremtiden, eksempelvis ved at invitere Collective Impact, som har forstand på multifunktionel jordfordeling, med til et møde og fortælle om mulighederne.

Andre bestyrelsesmedlemmer supplerede med, at timingen for at igangsætte en dialog om Kongeåen, og andre åer, er vigtig for en succesfuld proces og lige nu er der, efter den våde vinter og tørre sommer, nok ikke lige et klima for dialogen, men måske i 2019 eller 2020.

Status på Nationalparkernes mulighed for at yde tilskud/støtte/kompensere landbrugere i forbindelse med naturgenopretning / forbedring v/Peter Saabye Simonsen:

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at nationalparkerne har begrænsede muligheder for at støtte naturgenopretningsprojekter, hvis det foregår på landbrugsjord eller til en landbrugsbedrift. Det skyldes EU-regler for tilskudsstørrelser til landbrug på ca. 112.000 kr. over 3 år. Det er for lidt til at gøre noget med og det rammer f.eks. også græsningsforeningen. Derfor er Miljø- og Fødevarerministeriet gået ind i sagen og vil afsøge muligheder i EU for at Danmarks Nationalparker kan få andre rammer for tilskud fremover. Der er gode folk på sagen i forhold til at få ændret reglerne og man håber på et positivt resultat, hvilket er meget vigtigt for nationalparkens fremtidige muligheder for at lave naturgenopretning, især her i Vadehavet, hvor vi har 11.000 private lodsejere i nationalparken.

Lars Brinch Thygesen opfordrede til at man orienterer landbrugsorganisationerne om, at man arbejder på at få ændret reglerne.

5. Vadehavets Formidler Forums varetagelse af opgaver for Nationalpark Vadehavet 2019-2025 – Beslutningspunkt.

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet har aftaler med Vadehavets Formidler Forum om gennemførelse af konkrete aktiviteter for nationalparken, herunder tema-dage, temapublikationer, Mit Vadehav, partnerdagen. Disse aftaler udløber i 2018. Samtidig finansierer nationalparken en væsentlig del af formidlingskonsulentens løn, som sikrer koordination og aktiviteter for Vadehavets Formidler Forum. Bestyrelsen skal forholde sig til om Vadehavets Formidler Forum fortsat skal varetage opgaver for nationalparken og give sekretariatet grønt lys til at fortsætte forhandlinger om varetagelse af opgaver for 2019-2025, sådan at sekretariatet kan fremlægge forslag til aftaler for bestyrelsen i efteråret 2018 og med mulighed for godkendelse primo december 2018.

Resumé:

Vadehavets Formidler Forums varetagelse af konkrete aktiviteter for Nationalpark Vadehavet udløber med 2018, derfor skal det besluttes om samarbejdet skal fortsættes og sekretariatet skal have grønt lys til at igangsætte forhandlinger med Vadehavets Formidler Forum.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at man afventer kommunernes tilkendegivelse i forhold til midler til VFFs formidlingskonsulent, men bad om bestyrelsens kommentarer i forhold til de opgaver VFF kan løfte for NPV.

Britt Schack Hansen spurgte om det kun var 1 temadag og 1 publikation, der var tale om. Det bekræftede Peter Saabye Simonsen.

Bestyrelsen bakkede op om et fortsat samarbejde med Vadehavets Formidler Forum, og bad sekretariatet igangsætte forhandling om nye aftaler med VFF på baggrund af aktivitetsforslaget.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen drøfter det fortsatte samarbejde med Vadehavets Formidler Forum.*
- *Bestyrelsen godkender, at sekretariatet igangsætter forhandling om nye aftaler med Vadehavets Formidler Forum.*

Beslutning:

- Bestyrelsen ønsker at fortsætte samarbejdet med VFF
- Bestyrelsen godkender at sekretariatet igangsætter forhandling om nye aftaler med VFF.

6. Økonomi - Budget 2018 – Orienteringspunkt

Sekretariatet vil orientere om status i forhold til Budget 2018.

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at nationalparken er blevet bedre til at overholde budgettet og budgetterne holder, altså ikke et overforbrug, snarere et lidt mindre forbrug.

Peter Saabye Simonsen henledte opmærksomheden til budgetterne for de kommende år, hvor der ikke er så meget luft, hvorfor bestyrelsen skal reducere i aktivitetsporteføljen. Dette emne tages op på mødet i oktober.

7. Sønder Ho Havn – beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen i Nationalpark Vadehavet besluttede i december 2017, at der ikke kunne laves en støtteerklæring til Sønderho Havn projektet pga. usikkerhed og manglende viden om de natur- og miljømæssige konsekvenser af projektets udgravning af havn og indløb til havnen. Efter en usædvanligt formuleret skriftlig henvendelse fra Fanø Kommunes borgmester og bestyrelsesmedlem fra Fanø Kommune til Nationalpark Vadehavets formand og sekretariatsleder genoptages emnet om, hvorvidt der kan laves en støtteerklæring til Sønderho Havn, med den foreliggende viden.

Resumé

Bestyrelsen skal beslutte om der kan sendes en støtteerklæring til Sønder Ho Havn projektet.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at punktet var på dagsordenen på foranledning af Fanø Kommune og påpegede, at det ikke er normal procedure, at man genoptager sager som allerede er afgjort. Fanø Kommune og nationalparken havde haft møde, hvor de havde drøftet sagen. Janne Liburd pointerede, at alle bestyrelsesmedlemmer kan bringe emner op på bestyrelsesmødet og at det er vigtigt, at den der rejser et dagsordenspunkt er til stede. Fanø Kommune kunne ikke være til stede, men punktet blev alligevel drøftet.

Bestyrelsen drøftede, hvorvidt den tidligere beslutning om, at der ikke kan gives en støtteerklæring eller et hørings svar, hvis det ikke er en enig bestyrelse der afgiver svar, skal ændres.

Da de enkelte organisationer har hørings- og klageret, fandt bestyrelsen, at det er vigtigt at fastholde den praksis man én gang har vedtaget, da bestyrelsesmedlemmerne dermed undgår at gå imod enten bestyrelsens eller egen organisations beslutning.

Janne Liburd læste Marius Nielsens kommentarer til punktet op, hvor han opfordrede til at man udfærdiger en støtteerklæring til projektet Sønderho Havn. Bestyrelsen drøftede den aktuelle sag og fastholdt, at man på tidspunktet, hvor bestyrelsen blev bedt om en støtteerklæring, ikke havde den nødvendige viden, og at bestyrelsen fortsat ikke kunne afgive et enig svar.

Kjeld Andreasen tog forbehold og ville give en støtteerklæring.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter om der kan sendes en støtteerklæring til Sdr. Ho Havn.*

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede, at man afgiver hørings svar i henhold til hidtidig procedure, at det kun er ved enighed, at man afgiver hørings svar.
- Da bestyrelsen ikke var enig, kan man ikke afgive en anden og ny støtteerklæring til Sønderho Havn.

8. Nationalparkplanen – Beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Sekretariatet udarbejdede et forslag til nationalparkplan 2019-2025, som blev godkendt af bestyrelsen den 7. maj 2018. Forslaget blev sendt i 12 ugers høring ultimo maj, herunder digitalt til 11.000 lodsejere, ligesom forslaget blev lagt på hjemmeside og der blev kommunikeret til medierne om planforslaget. Høringsperioden er afsluttet. Der er modtaget forslag til planforslaget, som er vedlagt som bilag. Dernæst er de forskellige høringskommentarer indskrevet i en revideret version af nationalparkplanen 2019-2025, som bestyrelsen bedes forholde sig til. Det videre forløb er planlagt sådan, at det fremlagte forslag til nationalparkplanen godkendes, så planen kan offentliggøres den 12. september på hjemmesiden med fire ugers klagefrist. Planen sættes grafisk op og printet, så den er klar til bestyrelsesmødet primo december.

Resumé:

Bestyrelsen skal drøfte og godkende forslag til nationalparkplan 2019-2025.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at forordet vil blive justeret en anelse og bad om bestyrelsens kommentarer til planforslaget.

Britt Schak Hansen roste sekretariatets arbejde med planen og havde følgende kommentarer:

Side 21, mission, der mangler et 'k' i styrke og udvikle naturen i figuren, som Janne Liburd foreslog, at man tilføjer en tekst i midten 'Bæredygtig udvikling'.

Side 27, beskrivelsen af opsætning af hegn er ikke klar og bør præciseres, så vi undgår at folk går på private arealer uden lodsejers accept mv.

Side 27, Preben Friis-Hauge præciserede, at kommunerne leverer 'Det grønne Danmarkskort', men at de ikke leverer en egentlig oversigt over værdifuld og sårbar natur. Han bad endvidere om at det præciseres på side 47, at

Nationalpark Vadehavet sidder med i både Wadden Sea Forum og Wadden Sea Board.

Svend Tougaard foreslog, at der kommer billedtekster på, så det er tydeligt hvor billedet er taget og hvad det er.

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at planen bliver justeret grafisk og at de tre elementer – 'hvad har vi', 'hvad vil vi' og 'aktivitetsplanen' – bliver præciseret, så det er tydeligt, at de er adskilt. Herudover skal det præciseres, at målsætningerne ikke kan ændres og der skal laves sproglige justeringer flere steder, som antydte i det fremlagte planforslag, som har en række noter om justeringer.

Bestyrelsen drøftede om barriereøerne skal fremhæves og foreslog, at der bruges billedunderstøttende materiale.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen forholder sig til og godkender forslaget til nationalparkplan 2019-2025.*

Beslutning:

- Bestyrelsen forholdt sig til forslaget til nationalparkplan 2019-2025 og besluttede at godkende forslaget med de i referatet nævnte ændringer.

9. Udvidelse af Nationalpark Vadehavet – Beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Mols Bjerge har netop fået godkendt en udvidelse af nationalparkens areal med tre lodsejere. Konkret er det foregået ved at hver lodsejer har henvendt sig til Nationalpark Mols Bjerge, hvor bestyrelsen var positiv og derefter har lodsejerne henvendt sig til ministeren og bedt om at blive indlemmet. Dette har ministeren godkendt. Peter Saabye Simonsen orienterer om rammerne for udvidelsesprocessen, hvor Mols Bjerge og Vadehavet er underlagt de samme regler og rammer, og beder bestyrelsen forholde sig til og beslutte om sekretariatet kan iværksætte en tilsvarende proces med den lodsejer der har henvendt sig til Nationalpark Vadehavets sekretariat om at vedkommendes arealer kan indlemmes i nationalparkens areal.

Resumé:

Bestyrelsen bedes godkende at sekretariatet åbner for processen med udvidelse af nationalparken i forhold til konkrete henvendelser om samme.

Referat:

Janne Liburd fortalte, at Nationalpark Mols Bjerge havde fået ansøgninger fra lodsejere, med ønske om at komme med i nationalparken og at Nationalpark Vadehavet havde modtaget et tilsvarende ønske.

Bestyrelsen havde en generel drøftelse og var opmærksomme på, at muligheden for at udvide nationalparken også kunne medføre, at nogen ønsker at komme ud af nationalparken. Dog var de positivt indstillet overfor at flere områder kommer med i nationalparken, når blot områderne støder direkte

op til de nuværende grænser og de tilfører en værdi for nationalparken. Det blev drøftet, om der kan samles eventuelle fremtidige udvidelser, så det vil ske på én gang og derved spare på administrationstid mv. Det skal drøftes i bestyrelsen, om der skal formuleres kriterier for hvilke arealer der kan lægges til nationalparken, som skal øge biodiversiteten og/eller understøtte kultur og kulturarv i området. Emnet tages op på et kommende møde.

I det konkrete tilfælde vil det være i orden, at sekretariatet igangsætter processen med at søge om at udvide nationalparken med den omtalte lods-ejers jord.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen forholder sig til og godkender, at sekretariatet kan igangsætte processen med udvidelse af nationalparkens areal med den pågældende lodsejer.*

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte, at sekretariatet kan igangsætte processen med udvidelse af nationalparkens areal med den pågældende lodsejers jord.

10. Evt. og meddelelser

Referat:

Ulrik Lorenzen orienterede om, at man opdeler naturen i ønskede og uønskede arter. Ud over hybenroser er blandt andet engbrandbæger et problem. Den vokser på næringsfattig jord, som man bruger til wrap-hø. Planten er farlig for heste og kreaturer, hvorfor den bør bekæmpes. Den er dog flerårig og svær at komme af med og hestefolk har store problemer med den, så Ulrik Lorenzen opfordrede til, at man gør opmærksom på den, eksempelvis via kampagner. <http://www.sagro.dk/nyhedsarkiv/giftig-engbrandbaeger-skal-bekaempes-nu>.

Lars Brinch Thygesen orienterede om, at planten udgør store problemer og at giften fra planten endvidere kan videreføres af honningbier.

Mikael Nørby-Lassen forklarede, at ved et ordentligt græsdække, kan engbrandbæger bekæmpes.

Der var enighed om at det skal vurderes, om der skal igangsættes en orienteringskampagne for lodsejere i nationalparken.

Janne Liburd bad om at bestyrelsesmøder for 2019 planlægges snarest og Preben Friis-Hauge opfordrede til, at møderne fremadrettet lægges på forskellige ugedage.

Peter Saabye Simonsen gennemgik kort proceduren for udpegning af de kommende bestyrelsesmedlemmer. De enkelte organisationer vil blive kontaktet af Miljøministeriet og blive bedt om at indstille en mand og en kvinde til posten.